

Motion till riksdagen

1989/90:T931

av Hans Nyhage (m)

Föreskrifter rörande taxametrar

Fr.o.m. den 1 juli 1990 avskaffas bl.a. behovsprövningen av tillstånd till taxitrafik. Någon myndighetsfastställelse av taxitaxan kommer därefter inte att ske. Transportrådet har med anledning härav i skrivelse 1989 12 08 meddelat sin avsikt att utfärda nya regler om undantag från skyldigheten att fordon skall vara försett med taxameter och utfärdat förslag härom.

Transportrådets förslag rörande de angivna föreskrifterna har bl.a. följande innehåll:

1 § Ett fordon som i enlighet med yrkestrafiklagen (1988:263) används i taxitrafik behöver inte vara försett med taxameter om

1. fordonet används uteslutande för avtalsbundna transporter och
2. skriftligt avtal finns om transporterna samt
3. ersättningen för transporterna bestäms på annat sätt än genom användning av taxameter och erläggs mot faktura.

2 § Om undantag från kravet på taxameter enligt 1 § skall gälla för fordonet skall, vid anmälan av fordonet i enlighet med 12 § yrkestrafikförordningen (1988:1503), uppges att detta skall användas uteslutande under de förutsättningar som anges i 1 §.

3 § Undantag från kravet på att ett fordon skall vara försett med taxameter gäller endast om det på yrkestrafikmärket är antecknat att fordonet inte behöver vara försett med taxameter.

Dessa föreskrifter skall träda i kraft 1 juli 1990.

Under rubriken Övervägande i transportrådets skrivelse anføres, att fordon som används i taxitrafik skall vara utrustade med såväl kvittoskrivande som registrerande taxametrar. Som skäl anføres dels att härigenom skapas garantier för att en ökad konkurrens inom näringen kan ske på lika villkor, dels att handskrivna kvitton i praktiken kommer att försvinna, varigenom en möjlighet till illojal konkurrens för dem som utför taxitransporter också försvinner.

Vidare anføres att ett undantag från taxameterkravet ger taxiutövaren vissa kostnadsfördelar genom att denne därigenom befrias från kostnader enligt följande:

- taxameterens inköpskostnad: 30-35 tkr
- räntekostnader: 12-14%.

Taxameterens brukningstid beräknas till 4–8 år.

Det finns enligt min mening ingen anledning att ifrågasätta möjligheterna till undantag från skyldigheten att ha taxameter. Nödvändigt är emellertid, att reglerna för dessa undantag är så klara och entydiga som möjligt. Risken är annars uppenbar att skillnader kan uppstå i olika delar av landet, när det gäller utfärdandet av dispenser, eftersom det är länsstyrelserna som skall svara för detta. Beroende på vad länsstyrelserna tycker kan alltså skilda beslut fattas i dispensärenden, som i praktiken är helt lika. Detta måste undvikas genom att exakta regler utfärdas. Generellt bör gälla, att dispens skall ges på alla samhällsbetalade transporter, där fasta priser gäller.

Transportrådet betonar mycket nogsamt i sin skrivelse, att tvång skall föreligga fr.o.m. den 1 juli 1990 om att fordon som används i taxitrafik skall vara försett med en taxameter som är kvittoskrivande. Detta tvång kommer att medföra orimliga konsekvenser för många taxiägare. Som framgår ovan kostar en enda sådan ny taxameter inkl. moms mer än 40 tkr. Därtill kommer kostnaden för en tömningsenhet, som klarar ca 10 fordon, vilket rör sig om ca 200 tkr. Åtskilliga taxiägare har flera bilar – kostnaderna för de nya taxameterna torde i ett stort antal fall springa upp till flera hundratusentals kronor. Det kan inte vara rimligt med tvångsföreskrifter av sådan innebörd! De mycket höga investeringskostnaderna medför givetvis att kostnaderna för transporter blir högre. Taxorna måste höjas och detta drabbar givetvis kunderna. Inte minst på landsbygden, där avstånden ofta är stora, får detta allvarliga konsekvenser.

Många taxiägare har med säkerhet nu i sina bilar moderna och tämligen nyinköpta taxametrar, vilka fungerar fullgott ännu i ett antal år. Det vore en kapitalförstöring av stor omfattning om dessa taxametrar bara skall kasseras per omgående. I första hand måste gälla, att taxametrar som idag är godkända skall få användas även efter den 1 juli 1990. Därest detta av någon outgrundlig anledning inte får ske, måste i andra hand med nödvändighet gälla, att utbyte av taxametrar till de nya får ske successivt, så att byte äger rum först när de nuvarande är förbrukade. Redan införskaffade taxametrar skall således kunna användas så länge de fungerar på ett fullgott sätt.

Det är givetvis mycket angeläget att söka stävja allt fusk. Därom får ingen tvekan råda. Detta har ju också angetts som en av anledningarna till att nya taxametrar skall användas. Men det går inte att hävda att dessa tillgodoser kontrollmöjligheterna mot att det fuskas. Det går uppenberligen att manipulera även med dessa. Även detta talar för att tvånget att använda de nya taxameterna från halvårsskiftet 1990 inte skall förverkligas.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställes

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om dispenser från kravet på taxameter i fordon, som används i taxitrafik,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i mo-

tionen anförts om tvånget att fr.o.m. den 1 juli 1990 använda kvitto-
skrivande taxametrar i fordon, som används i taxitrafik.

Mot. 1989/90
T931

Stockholm den 25 januari 1990

Hans Nyhage (m)